

Scénář – Martin Rejman

ŽÁK: Pan Martin Rejman se narodil v roce 1940. Vyrůstal v německém Jablonném, studoval na mimošské jedenáctileté škole. Po ukončení jedenáctiletky usiloval o studium na právnické fakultě, na kterou nebyl z politických důvodů přijat.

PAMĚTNÍK: Maminka byla zavřená na Pankráci v den poprav, vraždy Milady Horákové. Na té cele jich bylo asi dvanáct, ony si říkaly „holky“, a to byly politické vězeňkyně, byly to, povětrné ženy, byly to zlodějky. Všechny se objímaly, brečely celou noc.

ŽÁK: V době utužování režimu v 50. letech jeho maminka pomáhala emigrantům odejít na Západ.

PAMĚTNÍK: A jelikož táta obchodoval po válce mimo jiné s Holanďany, tak sem Holanďani i za komunistů vozili okurky. No a tak oni vymysleli, že - protože to mělo kabinu řidiče a za ní byl chladicí vůz -, tak udělali přepážku, bylo tam větrání, všechno. A když to šlo sem, tak to bylo plné okurek, a když to šlo na Západ, tak v téhle místnosti byli ti emigranti.

ŽÁK: A nakonec se maminka rozhodla emigrovat sama.

PAMĚTNÍK: Moje maminka emigrovala v 62. roce do Anglie. On ji pozval jeden kamarád. A protože máma taky vařila pro anglického velvyslance tady, tak ten jí řekl, aniž by si myslel, že se to někdy stane: „*Olgo kdybyste někdy přijela do Anglie, tak se na mě obraťte, a já vám pomůžu.*“ A opravdu se to stalo. On jí pomohl a sehnal jí první zaměstnání a moje máma tam prožila moc hezký život. Pak ji následoval můj bratr v 68. No a já jsem tam byl na přelomu 68/69, a když se upálil Jan Palach, tak jsem řekl své ženě: „*Hele, vracíme se a vyženeme Rusáky,*“ no. Tak byl jsem naivní, ale nelituju toho.

ŽÁK: Rusy se vyhnat nepodařilo a normalizace společnost opět otupila.

PAMĚTNÍK: Já myslím, že se uzavřela do sebe. Ti, kteří byli komunisti, ti to přivítali. A ti, co si nikdy s komunisty nezadali nebo byli indiferentní, se prostě stáhli ještě jakoby víc do sebe. Nikdo se nezmohl na jakýkoliv odpor.

ŽÁK: Po dlouhých jednadvaceti letech se to konečně podařilo.

PAMĚTNÍK: To byla sobota, šli jsme po náplavce jakoby na procházku. A najednou slyšíme takovej rachot z toho, jak šli z Albertova studenti. Vyšli jsme nahoru a šli chvíli s nimi a došli jsme domů. A teprve druhý den jsme se dozvěděli, co se stalo. Tak jsme okamžitě začali tisknout letáky a rozvážet je po Praze a po Čechách...

ŽÁK: Pan Rejman pracoval v laminátovém a papírenském průmyslu a dnes je natrvalo usazen v Jablonném v Podještědí, kde nadále pečuje o starobylý mlýn.